

MAGYAR
FILM

FILMKAMABAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

UDAPEST, 1940 AUGUSZTUS 31.

EGYES SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR

II. ÉVFOLYAM 35. SZÁM

Saroküzlet

(Illatszertár)

Milliók filmje!
Subitsch rendezés!

Margaret
SULLAVAN

James
STEWART

Frank
MORGAN

2 NAGY ÉVADNYITÓ
HUNNIA MEGJELENÉS!

FORUM • DÉCSI

Szarajevó,

Tasnády Fekete Mária
Kiss Ferenc
Timár József
Vértes Lajos

HUNNIA-TAKÁCS FILM

RÁDIUS-ÁTRIUM

Irene Dunne
Douglas Fairbanks

Szerelünk

HUNNIA RKO FILM

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

II. ÉVFOLYAM, 35. SZÁM.
BUDAPEST, 1940 AUGUSZTUS 31.

Megjelenik minden szombaton

Főszerkesztő:
ÁGOTAI GÉZA dr.

Felelős szerkesztő:
VÁCZI DEZSŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Bajza-utca 18.
Telefon: 220—855, 422—961

Postatakarékpénztári
cskek számla száma: 15.410.

Kiadótulajdonos.

a Színművészeti és Filmművészeti
Kamara

Felelős kiadó:
Lieber László dr.

Kiadóhivatali főnök:
Gyimesy Kásás Ernő

Előfizetési ár:

egy évre 30 pengő
fél „ 16 pengő

A szerkesztők címe:

Dr. ÁGOTAI GÉZA

Iroda: IX., Könyves Kálmán körút 15
Telefon: 146—346

Lakás: XI., Fűrj utca 4. T.: 257—036

VÁCZI DEZSŐ

Lakás: VIII., Üllői út 42. T.: 136—386

Készült a Centrum Kiadóvállalat Rt.
nyomdájában.

Budapest, VIII., Gyulai Pál-utca 14.
Telefon: 144—422, 144—423

Felelős vezető: Csontos Lajos

TARTALOM:

Köszöntünk, Erdély!	1
A filmművészet eszközei: <i>Pacséry Ágoston</i>	2
Néhány szó a magyar filmpiac újdonságairól: az olasz filmekről: <i>Kádár Miklós</i>	3
Mozi: Az 5660—1940. B. M. sz. rendelet margójára: <i>Schneider Ede</i>	4
Premiermozik műsora	8
Uj filmek: Királyi ékszer 8 Férfi a gáton 8 Egyszer élünk 8 „Z” a korbácsos ember 9	
Hírek	10
Lezárult az árvízkárosultak javára rendezett gyűjtés	10
Külföld	11
Lapszemle	12
Filmcenzúra	III
Műterem	III
Híradók	III
Szakmai címtár	IV
Hirdetők:	
Metro	I
Hunnia	II
Kováts	3
Kárpát	5
Matador	6—7
Imago	9
Electric	10
Agfa	10
Arany	12
Petsman	12
Molnár	12

MAGYAR FILM

Köszöntünk, Erdély!

Mély megilletődéssel, ünnepi hangulatban írjuk eheti vezető cikkünket, lapunk főhelyére szánva, abban a történelmi pillanatban, amikor a budapesti rádióban Kozma Miklós meleg szavai röpítették világgá a magyar feltámadás egyik újabb állomását: Erdély nagy része, húszévi elszakítottság után visszatér az anyaországához.

A dicsőséges percekben, amikor magyarok milliói, határon innen, határon túl, értesültek a várvavárt, nagy eseményről, remegő kézzel, szinte szívdobogva rójuk e sorokat a szent pillanat lélekbemarkoló hatása alatt, hogy örömről némi alakot öltönn, hogy magyar lelkesedésünk eljusson a szürke ölmöbetükön keresztül lapunk olvasóihoz.

Két évtized reménye teljesedett be az idei augusztus utolsó péntekjén, ezen az őszbehajló délutánon, amikor Bécsből érkezett a mindenkinek szóló távirat: Erdély börtönének egyik nagy kapuja megnyílt. Ujra a miénk kincses Kolozsvár, Mátyás király szülővárosa, miénk Nagyvárad, a Körös-parti Páris, miénk közel ötvenezer négyzetkilométernyi ősi magyar föld, miénk kétésegynegyedmillió régi magyar testvér.

Összekulcsolt kézzel először a Mindenhatóhoz fohászkodunk, hogy megköszönjük Neki ajándékát, igazságos ítéletét. Aki mindenekelőtt való, íme, meghallgatta minden magyar lélek buzgó imádságát, amellyel két évtizeden át könyörgött elszakított testünkért. A magyarok Istenére bízunk sorsunkat és hitünkben nem csalódtunk. Nem szününk meg imádkozni tovább sem.

Köszönjük a méltó döntést a két tengelyhatalomnak: Németországnak és Olaszországnak, hogy elősegítették Magyarország megerősödését, jövője boldogulását.

Köszönjük a gyarapodást a magyar miniszterelnöknek és külügyminiszternek, akik fáradhatatlan buzgalommal és bölcs politikával egyengették a mi drága Erdélyünk visszatérő útját.

És köszönjük ugyanakkor ezt a két év alatt harmadik trianoni bilincstörést Magyarország vitéz kormányzójának, országgyarapító Horthy Miklósnak. Az ő virrasztása sorsunk fölött meghozta a harmadik nagy magyar történelmi eseményt: Erdély szívét. Bizunk személyében, biztos kezében, friss szellemében, diadalmas hódításaiban.

Szent István birodalmának egyik hűséges fiát, Erdélyt köszöntjük ezekben a szent ünnepi pillanatokban. Heltai Gáspár, Brassai Sámuel, Bartha Miklós, Kemény Zsigmond, Jósika Miklós Erdélyét, a magyar kultúrának ezt az ősi fészket üdvözöljük, öleljük magunkhoz, mint rég nem látott gyermekét a szülő.

Pereg az új magyar történelem és pereg a film, amely megörökíti a dicsőséges bevonulást a magyar Kelet kapuján keresztül sokszáz erdélyi városba, faluba, ahol elrabolt véreink húsz év óta lesték-várták a nagy pillanatot, amikor először dobban meg az erdélyi föld a magyar honvéd lábától.

Pereg a film, hogy hírül hozza nekünk és szemtől-szembe láthassuk ismét erdélyi testvéreinket, amint örömkönnyet hullatnak a boldogságtól a magyar zászló láttára. Pereg a film, hogy vászonra vetítse nekünk az erdélyi paradicsom csodás panorámáját.

Megnyílik az erdélyi határ a magyar film előtt is, hogy pergesse mondanivalóit, hogy hallassa szép magyar szavát, hogy hírül vigye a magyar hangosfilm kultúráját a legkisebb erdélyi falucskába is.

Légy üdvöz, drága Erdélyünk!

V. D.

A filmművészet eszközei

(4. A filmszínész)

Irtta:

PACSÉRY ÁGOSTON

(Folytatás)

A kor színészetéről csupán külső megnyilvánulásában beszélhetünk. Tudjuk, hogy fejedelmi személyek vetik pártfogásba az egyes társulatokat, hogy a szigorú hatóságok ellen megóvják azokat. Mindig akadt valaki, aki pénzrel látta el őket. Helyzetük mind előnyösebbé vált. A dráma ismét írókat termelt ki és ezzel újra anyagot adott a játéknak. A *commedia dell'arte* szilárd keretet kap és lassan megszűnik ötletszerű jellege. Andrea Perucci 1699-ben leírja a *commedia dell'arte* pontos helyzetét, eszközeit és kifejezésének módját. Már közli azokat a kereteket, amelyekben az előadásnak lé kell folynia. Angliában Marlowe megírja *Tamerlan és Faustus* című műveit, ezzel előfutárja lett Shakespeare-nek. Franciaországban pedig olasz szintársulatok szerepeinek. A színész kezd ismét tényező lenni. Helyzete ismét megszilárdul. Mindig jobban és jobban elfoglalja az őt megillető helyet és ahogyan fejlődik a dráma és a színpad, úgy tisztul és válik ismét nemessé a színész személye is.

Szerepléséről azonban alig van megbízható adatunk. Csupán a XVIII. században kezdtek ismét foglalkozni a színészi játék érdem szerinti méltatásával. David Garrick (1716–1779), minden idők egyik legnagyobb színésze ihlette meg az egykorú írókat részletes tudósításokra. Korában nagy viták indultak és folytak le, hogy kivel mérhető össze. Így azután okmányoszerű bizonyítékunk van játékának modoráról és ábrázolásának művészetéről. Garrick kortársa, Macklin, szintén azok között volt, akik a modern színjáték, a mai értelemben vett színjátszás alapjait megvetették. Utánuk mind több és több írott emlék maradt fenn. Ebben az időben érte el a színészet azt is, hogy a társadalom ismét befogadta. Természetesen csak a kiválók kerültek a társadalmi élet forogtagába. Kean, a híres angol színész már a walesi herceg baráti köréhez tartozik.

Az alakítás most már tudatossá vált. A színész formálja és alakítja a drámaíró szavait. Alázatosan szolgálja a drámát, de ugyanekkor szuverén úrnak is érzi magát. Szíve, idegei úgy közölhetik az érzéseket és átéléseket, ahogyan azt hangja, gesztusa és mimikája engedi és kívánja. Az interpretálás teljesen egészévé vált. A különböző korok, melyek hol triviálisan, hol nemes patetizmussal kísérték útjait, íme kitermelték a végső formát: a közvetlen hatást, az idegekből és szívből áradó erőt, mely a színpadon nyert kifejezést. Ruhája és életének foka, személye és a színpadon kölcsönvett lénye mindig korának ízet adta meg, melyben élt. Mindenkori önmagából bányászó ideges feszültsége mindig vetülete lett annak a világnak és kornak, amelynek tagja volt.

A színésznek egyetlen kifejező formája van: a teste. Szinte meghökentő

paradox, hogy a színész csak szolgálja lett a drámának és mégis ő az, akin keresztül a dráma drámává változik. Személye a színpad központjába kerül és ha rosszul interpretál, akkor a legjobb dráma is megbukik, ha jól, a legrosszabb színmű is sikert arat. A színész személyén át válik tehát minden dráma valóságos élménnyé.

A színész személyével igen sokan foglalkoztak és foglalkoznak ma is. Madame Stael szellemes bírálataitól kezdve a modern újságírás kritikusaig igen sokat írtak és írnak a problémáról. Csupán a legutóbbi korban ismerték fel azonban azt a tagadhatatlan ténytet, hogy a színész rendkívül nagy befolyással volt és van korára. Különös, de így van: a színészre hatott a maga kora és annak minden gondolati megnyilatkozása. Hatott rá a világ, a rendszer, és mindaz, amiben élt. De — és ez a legkülönösebb — ő maga még jobban hatott arra a korra, amelyet képviselt. Ez a felismerés vezette a liberalizmus képviselőit, hogy a színész személyét megnyerjék a maguk eszméinek. Ez a felismerés vezeti a modern propagandaminisztériumokat odáig, hogy a színpadot és a filmet propagandájuk szolgálatába állítsák. Ezzel természetesen a színész személyét is maguk felé kell irányítaniok.

A színész személyének befolyása akkor látszott meg igazán, amikor a társadalmi drámák és a szociális kérdések kaptak helyet a színpadon. Azok a színészek, akik világviszonylatban is híresek lettek, az egész művelt világot bejárták. Staggionek, vándorló szintársulatok alakultak. Ezek a társaságok egy-egy neves színész köré csoportosulva, nagy apparátussal, a reklám minden eszközével dolgoznak, hogy a híres színészek művészetét minél szélesebb réteg ismerje meg. A színész bizonyos fokig kozmopolita lett, de személye teljes polgárjogot nyert.

Ludwig Schröder, a híres Shakespeare-színész után egycsapásra jelentek meg Elisa Rachel, Sarah Bernhardt és Josef Kaintz, akik Eleonora Duse, Karl Bleibtreu és Ermete Zacconi-val együtt járják a világot. Albert Bassermann, Ermete Novelli és Salvani Rossi neve ragyog fel és ezek a nevek már a későbbi filmsztárok előfutárai. Ők azok, akik véglegesen eldöntik a vitát a színész művészetének kérdéséről. Komoly és értékes tanulmányok vitatták, nem azt, hogy a színészi művésze-e, hanem azt, hogy kicsoda és miért nagyobb a másikonál. A német, majd az orosz színjátékos megismerése után teljes elismerésben részesült a színész személye. Ime: a görög tragédiák műkedvelőitől, a liturgikus dráma megszállt dilettánsain át, a polgári kor művészeig jutott a színész. A középkor vadul tivornyázó tolvaja, a renaissance részeg senkije a felső tízezer baráti társa lett. Állami és városi szubvenciók adtak segítséget a nagy elismerés anyagi bázisaként. A színész pedig, elszédülve saját sikerétől, már nem elé-

gedett meg azzal, hogy a költő álmaikat váltsa valóra.

Szuverén úrnak kezdte magát képzelni és egy-egy alakítása miatt átgúrta, átfurmálta a költő drámáját. Meghamisította még Shakespeare-t is és előfordult, hogy egy német színész-nő kedvéért még Ibsen is átírta drámáját. A Nóra befejezése ugyanis az, hogy Nóra magáraébred és otthagyja férjét, gyermekeit és egész addigi életét. Hedwig Niemann Raabe azonban nem tudta eljátszani ezt a Nórát, így kapott Nóra jó befejezést, ami bizony képtelenség volt. (Meg is bukott!) Mindenesetre a nagy színészek igazolták, hogy a színjátszás komoly művészeti kifejezés és kulturális tényező.

A nagy háború után, a világon szétáradó zűrzavar a színész személyét sem kímélte meg. A lázas kutatás, mely a színpad csödjének előfutára volt, a rendező fellépése háttérbe szorította a színész szereplését. Amikor aztán nyilvánvaló lett, hogy színész nélkül színpadi előadás nem lehetséges, a színész személye ismét előtérbe került. Az igen rövid átmeneti idő nem tudta elfeledtetni a világhírű nevek emlékét és szükségszerűen a sztárban keresték azt a valakit, aki a színpadot meg fogja váltani. A tömeg és a töke, a betegesen önimádó Elise Rachel, az osztrák Sonnenthal és mások sikerein, reklámain és tömjénezésén felbuzdulva, új lehetőséget látott. Valahogyan azt hitték, hogy sem a dráma, sem a teljes együttes, vagy a rendező a lényeges, hanem a színész személye. A tévedés az volt ebben a megállapításban, hogy a színész szerepét a dráma rovására domborították ki. Igaz, hogy dráma — nem is nagyon volt... A színész lassan túlnőtte emberi lényét. Bálvány lett. Utólérhetetlen nagyszerűség lett belőle. Nagy, Csodálatos, Megdöbbentő: — a Sztár. Még mi is láttunk előadásokat, melyeknek lényege a sztár volt és ezek az előadások mást nem is jelentettek. Az újabb színpadi képtelenség megint sikerült.

A világ kulturális fejlődésének sorozatában ezt a képet vetíti elénk a színész fejlődésének útja. Maga a színészi működés, maga a kifejezés lényegi része homályban maradt és homályban fog maradni örökké. Hiszen semmiféle írott feljegyzés, kritika, vagy kép a valóságot és a játékot érzékelteni nem tudja. Sohasem fogjuk tudni, hogy Garrick hogyan játszotta el Lear királyt, vagy a Velencei kalmárban Shylockot. A fennmaradt képek, ábrázolások és fotográfák csak halvány másolatát adhatják annak, amit egy-egy színész a színpadon megjelenített.

Végig kellett mennünk azonban legalább a fejlődés külső körülményein, hogy a színész személyét világosan lássuk. A filmszínész helyzete ugyanis egészen más, mint a színpadi színésze. Lehetséges, hogy ez a helyzet még változásokon fog átesni, mi csupán a jelenlegi helyzetet vázoljuk. Ezzel nem azt kívánjuk leszögezni, hogy a filmszínész nem produkálhat művészi, hanem csak azt, hogy a filmsztár hamis beállítás eredménye és a filmben a színész helyzete nem azonos a színpadi színész elsőrangú kifejezőségével.

(Folytatjuk)

Néhány szó a magyar filmpiac újdonságairól: az olasz filmekről

Az 1940/41-es évad elején már majdnem teljesen tisztán áll előtűnk az új szezon képe. Annyi már bizonyos, hogy 80 amerikai film kerül majd bemutatásra. Ez a szám egyenlő az elmúlt szezonban bemutatott amerikai filmek számával, de kb. 20–25-tel marad a magyar filmpiac amerikai filmszükségletének sokéves átlaga alatt. Ezt a hiányt a német filmek minden valószínűség szerint fedezni fogják. Hiszen az UFA nemrégiben kiadott listája egymaga 36 filmet tüntet fel, pedig más években az összes német filmek száma nem sokkal haladta meg ezt a számot. Ehhez járul még a Tobis-nak számbelileg szintén megnőtt produkciója. Ha az ideai magyar filmek számát csak tisztelegzően vesszük többre a tavalyinál és ezt hozzászámítjuk a német filmeknél jelentkező többletnek, a különbség biztosan pótolja az amerikaiaknál jellező hiányt.

Még nem tudni pontosan, hogy a francia filmek száma mennyivel fog csökkenni, de bizonyos, hogy francia filmből is kevesebb kerül a magyar piacra, mint az elmúlt évben. Ezt a hiányt az olasz filmek vannak hivatva pótolni. Az utóbbi években divatba jött francia filmek csökkenése bizonyára fájdalmasan érinti majd a közönség francia-rajongó részét. De megnyugtathatjuk őket. A francia filmeket néhány művészi film hozta divatba. Míg kevés volt a számuk, mind magas művészi fokon állottak. Mikor a közönség kegyeibe fogadta ezeket, lassan eljutottak hozzánk a gyengébb termékek is. Most pedig nem történik más, mint hogy a valutakorlátozással csökkenő számú francia filmek közül ismét csak a legjobbak fognak hozzánk kerülni, a gyengébbek természetesen elmaradnak. És ezek helyébe a magyar piacra az olasz filmeknek természetesen a legjobbjai jutnak, amelyek feltétlenül nagyobb művészi értéket jelentenek a kisebb gyengébb francia filmeknél.

Annál érthetlenebb a magyar piac eddigi tartózkodó magatartása az olasz produkciókkal szemben. Ennek folyamánként a közönség is bizonyos idegenkedéssel fogadta a ritkán színrekerülő olasz filmeket. Szinte megmagyarázhatatlan, hogy eddig csak elvétve kerültek hozzánk a baráti olasz nemzet alkotásai, annál is inkább, mert azok, amelyek eljutottak Magyarországra, meglehetősen magas művészi színvonalon állottak.

Az elmúlt években három olasz filmet mutattak be nálunk. A Libiai brigád című filmek az olasz király emlékeztetés budapesti látogatása adott aktualitást. A film rendezés, színjátszás és fotográfálás terén egyaránt művészi alkotás volt. Mégis sokáig, körülbelül egy évig kellett várni a következő olasz filmre. Ez pedig az olaszok reprezentáns alkotása, büszkesége, az amerikai költségekkel két évig készült film-

óriás, a Scipione Africano volt, mely nálunk A királynő álma címen került bemutatásra. De ez is csak egyedülálló jelenség maradt. A közönség nem fogadta a várt melegséggel. Ismét több mint egy évig nem mutattak be olasz filmet. Az elmúlt szezon elején a nagy olasz zeneköltő, Verdi életéről láttunk egy zenés filmet, amely már témájánál, az olasz opera legnagyobbjának műveiből összeállított zenéjénél és nem utolsósorban a világ jelenleg legjobb tenoristájának, Gigli-nek szereplésénél fogva az átlag fölé emelkedett. Nem tudni: a bemutató korai dátuma, vagy a kellő reklám hiánya, vagy más volt az oka, de ez a film sem tudott kiemelkedni a normálfilmek közül.

Most, hogy a szükség az olasz filmek felé fordította a magyar piac figyelmét, sok olasz filmet fogunk kapni a szezon folyamán. Már hármát megismerhettünk ezek közül. Annyit már most meg lehet állapítani, hogy az olasz filmek elmaradnak az amerikaiaktól reklámozás és a franciáktól divatosság szempontjából. Értékeit pedig már az idén bemutatott filmekből megismerhettük.

Az Amor az autóban című vígjáték példával felveszi a versenyt a legjobb amerikai vígjátékkal. A film finom humora mindenestre közelebb áll hozzánk, mint az amerikai crazy-storyk humora. Két főszereplője, Vittorio de Sica és Maria Denis, játékaiban is, különben is megüti a hollywoodi mértéket. Kár, hogy a filmet éppen a legnagyobb melegben mutatták be. Sokkal nagyobb sikert érdemelt volna, bár az erkölcsi siker így is nagy volt. A kritika egyöntetűen a legnagyobb dicséret hangján emlékezett meg a filmről.

A második, idén bemutatott olasz film is hozott művészt: Emma Grammatica alakítását. Bár a film színdarabból készült és Emma Grammatica is inkább színpadi színész, s így a film nem tudta magát a színpad hatása alól teljesen kivonni, mégis nem mindennapi alkotás volt.

A Kárpát szakbematatóján is szerepelt egy olasz film. A Salvator Rosa kalandjai című romantikus darab pazar kiállítással, főszerepeiben az olasz filmszínészet legjobbjával készült. Akik látták, mind a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoztak a filmről és talán éppen ez lesz az a film, amely kiugró közönségsikert is arat.

Mint a kölcsönzők programjából láthatjuk, ezeken kívül még néhány igazán nagyszabású olasz újdonság kerül a közönség elé. Ezek minden bizonnyal megszerzik majd az olasz filmek számára a közönség kegyét. Hiszen a budapesti közönség éppen magas kritikai érzékéről nevezetes és bizonyosan rájön arra, hogy jól jár, ha a gyengébb minőségű egyéb külföldi filmek helyett a magas művészi színvonalon álló olasz filmgyártás legjobb alkotásait kapja.

KÁDÁR MIKLÓS

KOVÁTS BÉLA
VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 19
TELEFON: 143-142

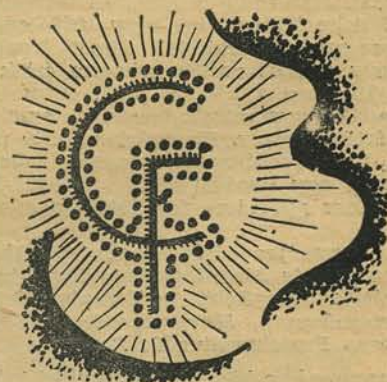
FILMREKLAM

HANGLEMEZ

DIAPOZITIV

CELO-FÉNYREKLAM

M O Z I
SZERKESZTI: VITÉZ MORVAY PÁL
A MMOE ÜGYVEZETŐ ALELNÖKE
MAGYAR MOZGÓKÉPÜZEMENGEDELYESEK
ORSZÁGOS EGYESÜLETE
HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

**Az 5660—1940. B. M. sz. rendelet
 margójára**

Irta:
SCHNEIDER EDE
 a hevesi KULTÜR-MOZI engedélyese

A napokban jelent meg a fenti be-
 lögyminiszteri rendelet, mely minden
 valószínűség szerint hivatva lesz végér-
 vényesen kiséperni a moziszakmából az
 oda nem való elemeket, mert a rende-
 let megszünteti, illetve hatálytalanítja
 az összes társulati szerződéseket 1941 jú-
 lius elsejével.

Ez a rendelkezés elsősorban a nagy-
 mozikat érinti, mert a kismozik társat
 ügysem bírtak el, de alanti fejtegetésem
 értelmében érint végeredményben min-
 den mozit közvetve, mert a szakma min-
 den ágazata annyira összefügg, hogy ha
 a lánc bármely szemét avatatlan kéz
 megbolygatja, úgy ezt minden kartárs

többé-kevésbé megérzi.

Mindannyian tisztában vagyunk azzal,
 hogy az úgynevezett társulási szerző-
 dések, tisztelet a kivételeknek, mit je-
 lentettek: egy jó összeköttetésekkel ren-
 delkező engedélyest és egy tőkével ren-
 delkező pénzesztársat. Mivel pedig a jó
 magyar közmondás szerint „pénz beszél,
 kutya ugat”, az engedélyes ténykedése
 rendszerben abban merült ki, hogy a kial-
 kudott bért felvette, s a mozi ügykeze-
 lésében csak annyiban vett részt, hogy
 a kirakatba kerülő fontos iratokat cég-
 jegyezte. Ennek természetesen az volt a
 következménye, hogy egyrészt igen
 soknak fogalma sem lehetett a mozi ve-

zetéséről, másrészt a mozi olyan veze-
 tést kapott, amely a törvény által elő-
 írt keresztény és hazafias iránytól any-
 nyira esett, mint Makó Jeruzsálemtől.
 Világos, hogy az anomáliákat nemcsak
 azért kell megszüntetni, mert azok az
 engedélyokiratok nyílt kijátszásai, ha-
 nem azért is, mert ténykedésük túl-
 nyomó részben az úgynevezett zsidó-
 törvénybe ütköztek.

A megoldás valójában csak az lehet,
 amit a fentidézett rendelet céloz: meg-
 szüntetni a társulási szerződéseket. Mi-
 vel azonban mi mindenestre a tulaj-
 donjog szentsége alapján állunk, a to-
 vábbi lépések szerény felfogásom sze-
 rint csak a következők lehetnek:

a) az engedélyes átveszi a mozi
 teljes tulajdonjogát, azaz kifizeti a
 pénzesztársat;

b) más társat keres, aki a tőkén fe-
 lül rendelkezik a zsidótörvény alapján
 előírt kellekeken kívül a mozisokra
 kötelező kellekekkel is;

c) a tőkéstárs köteles befektetett
 tőkéjét az engedéllyel bíró társ ren-
 delkezésére bocsátani, s ez köteles azt
 bizonyos záros határidőn belül amor-
 tizációs kamataival visszafizetni, de a
 tőkés a mozi vezetésében semmi részt
 nem vállalhat;

d) a kormányhatóság új szakértő
 társat rendel ki, aki a visszafizetés
 kötelezettségét vállalja a tőkéstársal
 szemben.

Ha a tényként elfogadjuk azt, hogy a
 mozi vezetéséhez nem elegendő az enge-
 délyokirat, hanem ahhoz évek gyakor-
 lata alatt szerzett tudás és rátermett-

A velencei filmbemutatók résztvevői

A német és olasz sajtó részletesen
 beszámol a szeptember elsején meg-
 nyíló velencei filmbemutatók műsorá-
 ról. A lapok egyöntetűen kiemelik és
 méltatólagos a tengelyhatalmaknak azt
 az elhatározását, hogy a háborús időben
 is megtartják a korábbi évek versenyeit
 pótló bemutatókat. Hangsúlyozzák a
 lapok, hogy megfogyott számban, —
 mert hiszen kizárják az ellenséges álla-
 mok, valamint az ellenséges államok
 barátait, — de mégis megtartják a
 nyolc napra sürített filmszemlét.

Rámutatnak az olasz lapok arra,
 hogy míg a nagy világháború után a
 győztes nemzetek, elsősorban Amerika
 aratták le a film terén is a győzelem
 nyújtotta előnyöket, addig nagyon
 könnyen lehetséges, hogy a mostani
 háború után az öreg Európa győztes
 nemzetei fogják irányítani a filmművé-
 szetet. Már eddig is arról az eredmé-
 nyről számolhatunk be, hogy 1939-ben az
 olasz gyártás évi 100 filmet termelt,
 amely számot azelőtt sohasem érték el
 és 1940-ben a háborús idők ellenére is
 legalább ugyanennyit termelnek az olasz
 gyártók. Erre a filmgyártásra 200 mil-
 lió lírát fordítanak összesen, amely
 összeg egy tizeddel több az 1939-ben
 az olasz gyártásra fordított kiadások-
 ná.

A versenyre eddig a rendező Olasz-
 országon és Németországon kívül beje-
 lentette részvételét Svédország, Svájc,
 Spanyolország, Magyarország, a Cseh-
 Morva Protektorátus és Románia.

Olaszország a következő filmekkel indul:
I cadetti dell' Alcazar (Az Alcazar hősei)
Abbandono (Elhagyott)
Una romantica avventura (Romantikus
 kaland)

La peccatrice (A bűnös nő)
Oltre l'amore (Túl a szerelmen)

A fenti öt filmen kívül még kettőt
 vagy hármat bemutatnak az alábbiak
 közül:

Il cavaliere de Cluja (A clujai lovag)
L'uomo del romazo (A regény hőse)
Ritorno alla terra (Visszatérés a földre)
Piccolo Alpino (A kis alpesi)
Don Pasquale (Don Pasquale)
Incanto di mezzanotte (Az éjféle árve-
 rés).

Ezenfelül számos rövidfilmet is be-
 neveztek az olaszok;

A németek hat filmet küldtek Velen-
 cébe:

Opernball, *Befreite Hände*, *Mutter-
 liebe*, *Jud Süß*, *Achtung! Feind hört
 mit*, *Postmeister*.

Ezenfelül különkiadások keretében be-
 mutatják a németek *Feldzug in Polen*
 és *Feuertaupe* című háborús filmeket,
 valamint a legfrissebb háborús híradó-
 kat. Végül több rövidfilmet nevezett be
 Németország.

Svédország két játékfilmmel indul:
Stal (Acél), *Kadett Kamrater* (Ludo-
 vikázók).

Magyarország a *Gül Baba* és a *Dankó
 Pista* c. játékfilmeket, továbbá a *Por-
 cellán*, *Megindul az erdő* és *Jó szeren-
 csét!* című kultúrfilmeket küldte a ve-
 lencei bemutatókra.

A svájci, cseh és román részvétel
 végleges jegyzéke még nem ismeretes,
 míg Spanyolország két kultúrfilmet je-
 lentett be.

A háborús időknek megfelelő újítása
 lesz a „tábori zöldbe öltözött idei bemu-
 tatóknak” — írja az olasz sajtó —
 hogy a Szent Márkus filmszínházban
 megtartott vetítéseken kívül ugyan-
 azzal a műsorral egy másik velencei
 filmszínházban a katonák részére tar-
 tanak előadásokat, különös tekintettel
 arra, hogy a vetítéseket erősen tarki-
 tani szándékoznak harctéri felvételek-
 kel.

A bemutatókat szeptember 1-én, va-
 sárnap *Pavolini* olasz közművelődés-
 ügyi miniszter nyitja meg. Németor-
 szág képviselteti magát, míg Magyar-
 országot nevében *Balogh László* dr. kul-
 tuszminiszteri osztálytanácsos, a *Nem-
 zeti Filmbizottság* főtájkára jelenik
 meg, aki augusztus 31-én repülőgépen
 érkezett Velencébe.

ség is szükséges, amire Kozma Miklós v. belügyminiszter nagy parlamenti beszédében is rámutatott, azonkívül a kormányhatóság ama rendelkezése is bizonyít, hogy az üzemvezetői tanfolyamot félévessé fejlesztette ki, s az előképzettség feltételeit is szigorúbban vizsgálja, — úgy a fenti lehetőségek közül nem mindegyik fog olyan eredményt hozni, amely célhoz vezethetne anélkül, hogy az egész szakmára esetleg káros következményekkel ne járhatna.

Ha az engedélyes azok közé tartozik, akik tényleg aktív részt vettek mozijuk irányításában, úgy az első három megoldás bármelyike minden zökkenő nélkül eredményre fog vezetni. Ha azonban nem vett részt, úgy a bajok egész légiója fog keletkezni azáltal, hogy megfelelő tapasztalt vezető nélkül marad egy többirányú fontos hivatás betöltésére rendelt üzem, s különösen az első időszak gyakorlati tapasztalatok nélkül végzett gesztói olyan zavarokat idézhetnek elő, melyek következményeit az egész mozi társadalom meg fogja érezni. Gondoljunk csak egy sereg nagymozis által gyakorlati tapasztalatok nélkül létrejött filmlektőre, melyeknek zavaros levét nemcsak a közvetlen konkurrens, hanem még a legtávolabbi kismozis is ihatná. Felesleges bizonyítani, hogy a nagymozis által rosszul tállat, rossz időben megjelentetett, nem megfelelően reklámozott vagy nem megszokott közönségük izlésének való egyébként jobb sorsra érdemes film úgy bukik, hogy abból az előre kötő utánjátszó mozis már sehol semmit sem tudnak forgalmazni, még akkor sem, ha leiküket beleteszik. Már

pedig ahhoz, hogy mit, mikor, miként és kiknek kell adni, csak évek során szerzett gyakorlati tapasztalat adja meg a kellő tudást.

Az új intézkedés meghozatala előtt tehát igen fontos lesz mérlegelni, hogy az említett intézkedések folytán az új vezetés kifogástalan, rátermett és hozzáértő kezekbe jut-e? S ha a régi engedélyes eddigi aktív munkájával amúgyis érdemeket szerzett ahhoz, hogy a c) pontban felsorolt újabb előnyök-höz jusson azáltal, hogy a hatósági vagy kormányintézkedés támogatásával módja lesz előnyös feltételek mellett üzeme teljes birtoklásához, ezt a szakmának minden jozan és munkás tagja örömmel kell, hogy tudomásul vegye. Ezzel szemben azonban semmi esetre sem keltené a jobb jövő reményét az, ha látnánk, hogy a produktív munka és szaktudás nem elsőrendű követelménye az újabb előnyök megszerzésének.

Az illetékes minisztérium már régen rájött arra, hogy a moziszakma nem az, ahová egyszerűen be lehet ültetni valakit azért, mert az a polgári élet más mezéjén érdemeket szerzett, hanem, mint azt Kozma Miklós v. belügyminiszter úr hivatkozott beszédében kifej-

tette, olyan: melybe egy család élethivatását kell belevinni, úgy most itt az alkalom, hogy ne feledkezzenek meg azokról a kisebb keresztény mozisokról, akik kis tökécskéjükkel kis mozikat vezetnek nagy ambícióval, gazdag tapasztalattal és hozzáértéssel és méltók volnának nagyobb üzem vezetésére is, de ebben megakadályozta őket az, hogy tőkeszegények, szerények és megfelelő összeköttetéssel sem bírnak még ahhoz sem, hogy megsejtsék, mikor és hol ürül meg egy jobb, számukra előmenetelt jelentő nagyobb jogositvány.

Most tehát, ha új társak bevezetése volna szükségessé, véleményem szerint az volna a helyes megoldás, ha az pályázat útján lenne beföltve, mely első sorban a már működő mozisokat hívhatná fel a pályázatra, kiknek meglévő mozija esetleg részben vagy egészben fedezhetné a behelyettesítendő tőkét. Az így felszabaduló kisebb engedélyekbe a fiatalok volna behelyezendő, vagy a fokozatosan még kisebb mozival rendelkezőknek nyújtana előrelépést az így megürült hely.

A megfelelők kiválasztása sem okozhatna nehézségeket, mert hisz minden működő mozis annyi irányú hatósági ellenőrzésnek van alávetve, hogy ezek a fórumok az illető pályázó igazságos kiválasztásához a legtisztább képet szolgáltatathatnak. Ez a rendszer, mondanom sem kell, olyan egészséges versenyt hozna létre a mozis társadalomban, mely biztosítaná egy ambícióval telt, élethivatásszerű mozis társadalmi osztály kifejlődését, mert minden mozis előtt az előmenetel lehetőségének kapuját nyitná meg.

MOZI ÜZLETVEZETŐNEK

ajánlkozik keresztény, jó családból való fiatalember, tízéves gyakorlattal. Címe: Németh Tibor, Budapest, VII., Nagyatádi Szabó-utca 8. I. 8.

BOMBASIKER!

A LÁTHATATLAN EMBER VISSZATÉR

(The invisible man returns)

H. G. Wells „Láthatatlan ember” című regényének folytatása filmen

Filmre írta: Kurt Siodmak

Rendezte: Joe May

KARPAT FILMKERESKEDELMI KFT.

Budapest, VII., Erzsébet-körút 8.

Telefon: 422-577, 220-299

Fekete a lovas
 II. RÉSZÉ:

 Koltmány
 onyva
 A világ legizgalmasabb kalandofilme
 FŐSZERPLŐK:
 John Garfield

 AZ OROSZ FIRMÁS Gyarmutalji adottsága:
 MAGY PÉTER

 FRANCIS VILAGFILM
 TITAN FARMER
 Louis JOUVET és Edward BRANCRET
 Főszereplésével

 Fekete lovas
 A világ legizgalmasabb kalandofilme
 Főszereplésével

Magdolna

FILMFORGALMI KFT

Magdolna

FILMFORGALMI KFT

ÚJ FILMEK

Királyi ékszer

(Adventures of Sherlock Holmes)

Írta: Conan Doyle
Filmre írta: Edwin Blume és William Drake
Rendezte: Alfred Welker
Főszereplők: Basil Rathbone, Niger Bruce, Ida Lupino
Gyártotta: Fox
Beszél: angolul
Magyar szöveg: Szemerjay Dénes dr.
Hossza: 2248 méter
Cenzúra: aluli
Kölcsönző: Fox
Bemutatta: Décsi, augusztus 24

Sherlock Holmes a híres mesterdetektív mindent elkövet, hogy legnagyobb ellenfelét, Moriarty professzort börtönbe juttassa, de sikertelenül. Moriarty azzal akarja őt nevétségessé tenni, hogy a szeme előtt fogja elkövetni a század legnagyobb bűntényét, amely egész Angliát lázba fogja ejteni. Moriarty, hogy nagy tervéről elterelje Holmes figyelmét, egy másik jelentéktelennek látszó bűnyűgyének a ki-nyomozásába ugratja be őt. Holmes elvállalja a nyomozást Lloyd Brandon ügyében, aki fenyegető levelet kapott. Lloyd huga, Ann Brendon rávezeti Holmest arra, hogy valószínűleg vérbosszúból ölték meg fivérét. Holmest a Brandon-esettel egy időben Sir Ronald Ramsgate, a londoni Tower kincstárosa is fontos megbízással tünteti ki. Sir Donald egy névtelen levelet mutat meg Holmesnek, amellyel azzal fenyegetik meg hogy a két nap múlva érkező „Delhi Csillaga” nevű nagyértékű smaragdot a Towerbe szállítása alkalmával el fogják lopni. Ann Brandon még el sem temette fivérét és máris ugyanolyan fenyegető levelet kap. Ann, Holmes tanácsára elmegegy egy barátjének az estélyére, hogy lehetővé tegye Holmesnek a gyilkos kézrekerítését. Holmes nem hiszi, hogy Sir Donald gyanúja indokolt és a Towerbe barátját és segédjét, dr. Watsont küldi el, nem számítva arra, hogy akad valaki, aki az angol kincstár legnagyobb kincseinek, a királyi koronaékszereknek az ellopására vállalkozni merne. Már vége van az estélynek, amelyen Holmes állandóan védené közelében volt. Ann készül lefeküdni, amikor egy rémes melódiát hall, Ann félelemtől üzve kiszalad a házból és Holmest keresi, aki valójában vigyáz is rá és csak a legutolsó pillanatban tudja megakadályozni, hogy egy délamerikai, különleges „bunkós lasszóijával” meg ne gyilkolja Ann-t is. A súlyosan megsebesült

gyilkos Holmes faggatására bevallja, hogy a gyilkosságot Moriarty professzor tanácsa szerint hajtotta végre, ez ejti gondolkodóba Holmest, vajjon nem éppen most készül Moriarty arra a bűntényre, amellyel őt megfenyegette. Dr. Watson a gyilkos leleplezése után érkezik és jelenti, hogy megkísérelték ellopni a „Delhi Csillagát”, de a rendőrruhába bújó rablók meneküléskor elvesztették a már megkaparított kincset. Holmes nem tudja elhinni, hogy egy ravaszul kieszelt rablást, amelyet tökéletesen hajtottak végre, ilyen rosszul fejazzanak be. Detektívösztöne azt súgja, hogy éppen most van a legnagyobb veszélyben a Tower kincstára és valóban az utolsó pillanatban érkezik oda, hogy Moriartyt, aki a smaragdszállítás csak a bejutáshoz akarta felhasználni, a kincseskamrából kicsalja és izgalmas élet-halálharcban ártalmatlanná tegye.

Hűségünk olvasmányainak kedvence: Sherlock Holmes elevenedik meg a filmen szikáran, rokonszenvesen, biztos fölényrel és egy zürzavaros bűnyűgyet old meg az es logikával, ügyesen. Albion köde, amely végigárad szó szerint és képletesen is a film minden méterén, még titokzatosabbá, félcimetesebbé és izgalmasabbá teszi a történetet. A felbecsülhetetlen értékű angol királyi ékszerek körül forog a bűntény és a zseniális nyomozás. Finom, természetes pergése a filmnek a hasonló filmek mostani szüretében a legelsőik közé emeli.

V. D.

Férfi a gáton

(Waldrausch)

Írta: Ludwig Ganghoffer
Filmre írta: Karl Peter Gillmann és Peter Ostermayer
Rendezte: Peter Ostermayer
Főszereplők: Paul Richter, Hansi Knotek, Hedwig Bleibtreu, Hans A. Schlettow
Gyártotta: Ufa
Beszél: németül
Magyar szöveg: K. Halász Gyula
Hossza: 2200 méter
Cenzúra: aluli
Kölcsönző: Ufa
Bemutatta: Uránia, augusztus 26

Lutz Ambrus Braziliából visszatérve megpályázza a müncheni folyammérnöki hivatal pályázatát szülőfaluja kártékony vadvízeinek megfékezésére. Lutz Ambrus terve pályadíjat nyer és megbízzák a kivitelezéssel is. Özvegy édesanyja és annak fogatott leánya Beda kitörő örömmel várják haza Ambrust. A területek legnagyobb része Gabriella hercegnő tulajdona, aki valaha Lutz mérnök gyermekkori pajtása volt. A mérnök felkeresi a hercegnőt és ingyen jut a szükséges te-

rületek birtokába. Gabriella szívesen fogadja a mérnököt, mert évek óta boldogtalan házasságban él. Megindul a hatalmas munka. A mérnök fáradhatatlanul dolgozik, egyre ritkábban látogat le a faluba édesanyjához és Bedához, de egyre sűrűbben jár a kastélyba. Öreg barátja az erdőjáró, akit a nép szája csak apónak nevez, hiába óvja, figyelmezteti. A mérnök és Gabriella között észrevétlen szerelem szövődik, amit az apón kívül csak Beda vesz észre fájdalmasan. Egy alkalommal Krispin, a kocsmáros el akarja verni elhunyt nővére kisfiát, Tónt, akit Lutz védelmébe vesz és a szökváltás hevében leüti a kocsmáros. A munkát koraöszig be kell fejezni, mégis egyre lassabban halad. Virágzik az erdő! A milliányi fa szállongó hímpora ölmöként nehezedik az emberekre. A mámoros erdő hatása alól senki ki nem vonhatja magát... Krispin mohóságában egyre fejjel emeli a munkások ellátásának árát, mire Lutz megfenyegeti a vendéglőst. Valami fojtott izgalom nehezedik az egész telepre. Mámoros az erdő... Hiába figyelmezteti az apó Lutz-ot, a mérnök egyre sűrűbben jár a kastélyba. Egy este váratlanul megjelenik a herceg és Lutz megérti, hogy számára csak a lemondás marad. Sötét viharfelhők úsznak az égbenyúló havasok körül, az apó Krispin útján üzen Lutznak, hogy a munkások álljanak készenlétben, szörnyű zivatar van kitörőben. Krispin, aki évek óta szereti Bedát, s tudja, hogy a leány csak azért utasítja vissza, mert a mérnökhöz vonzódik, szörnyű bosszút esküszik. Ingyen-sörre hívja meg a munkásokat, le akarja itatni valamennyit. A mámoros erdő leverte lábáról a mérnököt is... Kitör a zivatar... Az apó kétségbeesésében elrohan a mérnökhöz, aki tehetetlenül vergődik lázalmában, de a hirtelen megerő vesz magán, s felvászorog a gáthoz. Harsogva zúg a felhőszakadástól megdagadt patak, s vadul ostromolja az épülő gátat. Lutz és az apó hiába feszülnek neki az áradatnak... Ezalatt Beda elrohan Krispin korcsmájába és kéri szavára végre hallgatnak a munkások. Ott van maga Krispin is. A viharos éjszakára napsugaras hajnal virrad. A vihar elmosta az erdő hímportát, a lelkek megnyugodtak. Lutz mérnök Bedával az oldalán indul a kelő nap fényében az új élet felé.

Az erdő ritka virágborulása okozta mámoros idegállapot az alaptémája a különlegesen érdekes filmnek, amely valóságos panorámájával gyönyörködtet a zöld hegyek világából, ugyanakkor pedig egy emberi drámával bilincseli le a nézőt. A rengeteg frakkos filmtörténet után jól esik eltelni a sok-sok külső felvételek szépségeivel. Ugy éreztük magunkat a film pergése alatt, mint amikor az ember hosszút szobafogság után, végre kijut a napsütéses, szabad természet végtelenjébe.

V. D.

Premiermozik műsora:

ÁTRIUM
 CASINO
 CITY
 CORSO
 DÉCSI
 FORUM
 OMNIA
 RADIUS
 ROYAL APOLLO
 SCALA
 URÁNIA

Egyszer élünk
 Floridai kaland
 Láthatatlan ember
 Saroküzlet
 Királyi ékszer
 Vágyakozás
 Láthatatlan ember
 Egyszer élünk
 Nick Carter nem téved
 „Z” a korbácsos ember
 Férfi a gáton

aug. 29-től
 aug. 24-től
 aug. 14-től
 aug. 23-től
 aug. 23-től
 aug. 19-től
 aug. 14-től
 aug. 29-től
 aug. 22-től
 aug. 29-től
 aug. 26-től

Hunnia
 Csepreghy
 Universal
 Metro
 Fox
 Helikon
 Universal
 Hunnia
 Metro
 Matador
 UFA

Egyszer élünk

(Joy of living)

Rendezte: Tay Garnett
Főszereplők: Irene Dunne és Douglas Fairbanks
Gyártotta: RKO
Beszél: angolul
Magyar szöveg: Pacséry László
Hossza: 2437 méter
Cenzúra: aluli
Kölcsönző: Hunnia
Bemutatta: Atrium, Radius, augusztus 29

Maggie-t, a film, színház és rádió híres csillagát megvédi Dan a rajongók ostromától, a színésznő azonban azt hiszi, hogy a fiatal ember mölesztálni akarja s átadja a rendőrnek. Dan egy tekintélyes bostoni bankár fia, aki hajót vásárol magának, hogy utas- és teherszállítással keresse meg a kenyerét. Maggie, a színésznő 10.000 dollárt keres hetenként, ezt az óriási összeget azonban könnyelmű családja elpazarolja. A fess hajóskapitány első látásra beleszeret Maggie-ba s újból a színésznő közelébe férkőzik, de Maggie ismét átadja a rendőrnek. A bíróság a fiatal embert a színésznő gyámsága alá helyezi, így most már Dan abba a helyzetbe kerül, hogy mindennap együtt lehet Maggie-vel. Együttlétükből természetesen szerelem lesz. A család nem jó szemmel nézi ezt, a leány szüleinek ad igazat, Dant pedig elkergeti. Dan kétségbeesésében Kinába készül, Maggie most rájön, hogy a fiút szereti, megjelenik a kikötőben s felajánlja a kezét. Dan egy Csendes-óceán-i szigeten akarja a mézesbetéket eltölteni, de Maggie nem akarja a szüleit elhagyni. Ezen újból összevesznek és Maggie visszatér szüleihez. Csakhamar rájön azonban arra, hogy Dannak volt igaza s családja őt kihasználja, ezért lemond a színészetéről és visszamegy Danhoz.

*

Az új amerikai film szellemes meséjü, fordulatos vígjáték, melynek erkölcsi tanulsága is van: bebizonyítja, hogy heti tízezer dollárból is lehet nyomorogni és két dollár is elég a boldogsághoz. És az ötletes mese Irene Dunne körül forog. Irene Dunne, akit mint drámai színésznőt ismert és becsült meg a közönség, az

utóbbi időben áttért a vígjátékokra és ezen a téren is a legnagyobbak közé emelkedett. De talán még egy szerepében sem volt ennyire közvetlen és bájos. Ha Douglas Fairbanksról csak annyit mondunk, hogy méltó partnernőjéhez, ez egy-magában a legnagyobb dícséret. K. M.

„Z” a korbácsos ember

(Zorro rides again)

Irta: Barry Slipman, John Rabnell
Rendezte: William Whitney, John English
Zene: Alberto Colombo

Főszereplők: John Carroll, Helen Christian, Noah Beery, Richard Alexander

Gyártotta: Republic

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Pacséry László

Hossza: 2200 méter

Cenzúra: felüli

Kölcsönző: Matador

Bemutatta: Scala, augusztus 29

Zorro, a fekete lovas, dinamitos szekérral felrobbantja a banditák erődjének kapuját, hogy kiszabadítsa Philip Andrews-t, a Kalifornia-Yucatan vasút egyik részvé-

nyesét, akit Marsden, a vakmerő kaliforniai bankkalóz tönkre akar tenni. A „Fekete lovas” senki más, mint James Vega, a legendáshírű Zorro dédunokája, de ezt csak a család hűséges öreg szolgája tudja. A Vega család és az Andrews testvérpár kezében van az épülő Kalifornia-Yucatan vasút részvényeinek többsége, amit Marsden minden eszközzel meg akar szerezni. Marsden rádión beszéli meg cinkosával terveit, de James is felszerelt egy titkos felvevő állomást és kilesi a beszélgetéseket. Ezért tud Zorro álarcában mindig megjelenni a veszély pillanatában. James kiszabadítja az erődből Philip Andrews-t, de később maga esik a banditák karmaiba. Philip húga, Joyce, siet a segítségére a hegyvidéki csendőrséggel. Kemény harcok után a mentőcsapat végül is Marsdent leleplezi, de kiderül a „Fekete lovas” titka is. Joyce megtudja, hogy a legendás Zorro álarcában James Vega védte meg őt és bátyját, ugyanaz a James, akit mindig korholt, hogy méltatlan utódja dicső dédapjának és gyáván kerüli a küzdelmet. James ugyanis mindig az egykedvűt adta, hogy titokban annál eredményesebben folytathassa a harcot Marsden ellen, amely végül is a vasútépítők diadalával fejeződik be.

*

A „Z” második része jobb, mint az első. Ennek oka főleg az, hogy ez a rész nincs annyira elnyújtva. A kalandok folytatása is már változatosabb helyeken játszódik le és ez új izgalmakban bővelkedik. Ez a rész hozza a megnyugtató befejezést: Zorro, akit John Carroll alakít rokonszenvesen és főként boszorkányos ügyességgel, megvédelmezi a gyengéket és leleplezi a banditákat. K. M.

ÖSKERESZTÉNY ÜZLETVEZETŐ

kamarai tag, mozigépész, a szakmában előforduló összes munkák teljes ismerője, gyakorlatilag szakképzett, állást változtatna. Jelenleg egy nagyobb vidéki filmszínház felelős üzletvezetője. Leveleket „Alfa-Omega” jellegével a kiadóhivatal továbbít.

Szeptember 5-én, csütörtökön jelenik meg
a Royal Apollo és Átrium filmszínházakban:

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ

Irta: Szilágyi László Zene: Huszka Jenő

Főszereplők:

*Karády Katalin, Tolnay Klári, Jávör Pál,
Somlay Artúr, Rajnay Gábor, Fenyvessy Éva,
Gózon Gyula, Bilicsi Tivadar, Maklár Zoltán*

Rendezte: Podmaniczky Félix

„IMAGO” filmelőállító és forgalombahozó kft.

Budapest, VII., Akácfa-utca 7. l. 1. Telefon: 135-287

HIREK

VÁLTOZÁSOK

A „SZAKMAI CIMTÁR”-BAN

Lapunk SZAKMAI CIMTÁR-ában e héten a következő változások történtek: **D i a p o z i t í v k é s z í t ő** (új bejegyzés), **H a m z a f i l m** (új cím), **K ö v á t s B é l a** filmreklám (új bejegyzés), **P h o t o p h o n** (új telefon).

PULVÁRI KÁROLY GYÁSZÁ

Mély gyász érte **Pulvári Károly** oki. gépészmérnököt, a *Magyar Filmiroda* műszaki vezetőjét, akinek az édesanyja, **Schiller Lipótné** augusztus 25-én meghalt. Temetése augusztus 27-én volt a Farkasréti-temetőben az ág. evang. egyház szertartása szerint. **Pulvári Károly** gyászában az egész szakma őszinte részvétellel osztozott.

Az Ön közönsége
tisztá vetítést, jó hangleadást
kiván.

Az új évadra

cserélje ki, újítsa föl,

modernizálja

gépházi berendezését!

Minden gyártmányú

vetítógépet,

lendpályás adaptert,

Busch tükröket,

és objektíveket,

modern oszlopsztalokat és

tükörlámpákat,

áramátalakító berendezéseket

a legolcsóbban szállít

Electric

kinotechnikai vállalat

Budapest, Röck Szilárd-u. 18.

Telefon: 344—782

Kinovox hangosgépek és

hangszórók,

Süperfon fotocellák

képviselője.

AZ OMME RÉSZVÉTELE A VELENCEI FILMBEMUTATÓN

A kultuszminiszter **Wlassics Gyula** br. államtitkár, a *Filmbizottság* elnökének útján leiratot intézett az OMME-hez és arra kérte a *Filmipari Egyesület* vezetőségét, hogy a Velencében szeptember 1-én kezdődő nemzetközi filmbemutatók sikere érdekében minél nagyobb propagandát fejtsen ki tagjai körében. Az OMME készséggel tett eleget a magas helyről érkezett kívánságnak és tekintettel arra, hogy a velencei filmbemutatóknak filmvásár jellegük is lesz, felhívta tagjait az akció nagyobb mérvű látogatására.

A „LÁTHATATLAN EMBER”-T A KÁRPÁT HOZZA FORGALOMBA

Értesülésünk szerint az *Omnában* már hosszabb ideje nagy sikerrel futó *Universal* újdonságot, *A láthatatlan ember visszatér* című **H. G. Wells**-filmet, premierheteinek lezajlása után, a *Kárpát* cég forgalmazza a továbbiakban.

ÚJ FILMGYÁRTÓVÁLLALAT

Panorama Film címmel új filmgyártó és filmkölcsonzó vállalat alakult, amelynek igazgatója **Bakó Imre**, a legrégebb filmzakemberek egyike, a *Hadró* mozgószínházak volt tulajdonosa, az idei évben három magyar film elkészítését vette tervbe. A vállalat első magyar filmjét *Tihanyi* Barna fiatal író írta, aki hosszú éveket töltött Rómában és Londonban, mint film- és scenáriumíró. A film ideiglenes címe: *A szív nem játékszer*, műfaja pedig modern társadalmi dráma. A filmet *Lajthay Károly* rendezi.

MEGNYILT A MESTERFILM KÖLCSONOSZTÁLYA

A *Mester Film* kft., amely eddig számos magyar és főleg irodalmi filmalkotása révén komoly helyet vívott ki magának a szakmában, az új évad kezdetén kölcsönosztállyal bővül. A *Mester Film* kölcsönosztálya részére VII. Erzsébet-körút 9-11. (New-York-palota) alatt bérelt irodahelyiségeket, amelyek azonban csak október havában nyílnak meg. Addig is ugyanazon a helyen kezdte el működését a vállalat új osztálya, amelynek vezetője **Barla László** dr., telefonja: 138—031. Itt említjük meg, hogy a *Mester Film* gyártási irodája tovább is a régi helyen marad: XIV., Thököly-út 116. (Telefon: 296—269.) Egyébként értesülésünk szerint a *Mester Film* az új idényben öt magyar filmet és nyolc külföldi — francia, angol, amerikai — filmújdonságot hoz forgalomba.

KOKAS KLÁRA GYÁSZÁ

Kokas Nándor, a neves pedagógus, ny. polgári iskolai igazgató, Debrecen város törvényhatósági bizottságának tagja, augusztus 27-én, kedden meghalt. Az elhunytban **dr. Baloghné Kokas Klára**, a MIF igazgatósági tagja édesatyját gyászolja.

MI VAN „A GORODI FOGOLY”-JAL?

A *Kárpát Film* multheti szakbemutatójának műsorán többek között szerepelt a cég idei első magyar filmje, *A gorodi fogoly*, amely azonban, — mint irtuk — technikai okoknál fogva nem kerülhetett bemutatásra. Mivel a film iránt érthető érdeklődés nyilvánul meg szakkörökben, ez úton is értesítjük az érdekelteket, hogy tudomásunk szerint *A gorodi fogoly* szakbemutatóját a *Kárpát Film*-nek előreláthatóan szeptember végén vagy október elején lesz módjában megtartani.

Lezárult az árvizkárosultak javára rendezett gyűjtés

A *Mozieggyesület* az árvizkárosultak javára rendezett gyűjtést lezárta és közli, hogy a legutóbbi hírlapi nyugtázás óta az alábbi adományok érkeztek be:

Budapest- Árpád	10.— P
Budapest- Roxy	26.— „
Csongrád	11.— „
Érsekújvár- Rádió	25.— „
Galánta	23.60 „
Jászberény- Városi	7.— „
Kisterenye	6.— „
Komárom- Jókai	30.— „
Mátészalka	14.— „
Ózd- Olvasóegyleti	50.— „
Pestszentlőrinc- Turul	10.— „
Püspökladány	5.— „
Alpár (hibajavítás)	1.— „

hang-
és
képanyag
a
legtökéletesebb

KÜLFÖLD

BULGÁRIA

Német katonai híradók

Mint már beszámoltunk róla, Bulgáriában a hadszíntéri filmtudósításokat tilos volt a moziknak bemutatniók. Illetékesek legutóbbi intézkedése szerint azonban a német harcéri filmhíradókat újra műsorra tűzhetik a mozik, ami azt jelenti, hogy a bolgár közönség is hozzájuthat a német filmriporterek nagyszerű tudósításaihoz. Szófia hírek szerint a kizárólagos német híradókat játszó mozik állandóan a nagyközönség ostroma alatt állanak.

FINNORSZÁG

A finn filmbehozatal átalátítása

A nyugateurópai háború Finnország filméletét is teljesen megváltoztatta. 1939-ben a Finnországban bemutatásra kerülő 272 játékfilm közül 147 amerikai, 40 francia, 36 német, 21 finn, 17 svéd és 4 angol filmet mutat ki a sztatisztika. Az 1940-es évadra azonban már csak körülbelül 10 amerikai film vételére elégséges valutát engedélyezett a finn licensziroda, míg francia és angol filmek a helyzet következtében nehezen kerülnek Finnországba. Svéd filmeket a legújabb megállapodás értelmében csak cseré- alapon vesznek át. Ebből következik, hogy gyökeresen át kell állítani a finn filmszükséglet fedezését. Ami a szovjet-orosz filmet illeti, ezt a kérdést a finn-orosz kulturális egyezményvel kapcsolatosan fogják csak tárgyalni. Egyelőre az ősi évadra még elegendő külföldi film található Finnországban. Ezek a múlt évből maradtak hátra. Megindult azonban már most az érdeklődés elsősorban német, de egyéb filmek iránt is. Ezenfelül a finn gyártás is nagyobb lendületet vett. Az 1940-41-es idényben 25 finn filmet terveznek forgatni, amelyek közül néhányat már el is kezdtek, tekintettel arra, hogy a finn játékfilmeknél nagy súlyt helyeznek a külső felvételekre és a nyári hónapokat ezért alaposan ki kell használni. Az elmúlt esztendőben 21 finn játékfilm készült. Tekintettel a 3.800.000 lakosú országra és annak 400 moziára, ez a teljesítmény elismerésre méltónak mondható, összehasonlítva más hasonló országok filmtermelésével.

JAPÁN

Szigorított filmcenzúra

A japán kormány elhatározta a filmcenzúra intézkedéseinek megszigorítását. Ebből a célból a gyártó cégek vezetőit értekezletre hívták és ezen felszólították őket, hogy a jövőben csak olyan filmeket forgassanak, amelyek alkalmasak arra, hogy a japán közönséget arra emlékeztessék, hogy több mint három éve nehéz háborús időkben élnek. Minden forgatókönyvet, amely ezeknek a kívánságoknak nem felel meg, be fognak tiltani. Ezek között a férfinak öltözött, dohányzó és társasági ruhát, valamint luxus-kimonót viselő nőket éppoly kevéssé lehet filmre vinni, mint költséges szórakozásokat, valamint szerencsejátékok bemutatásait jeleneteket.

JUGOSZLÁVIA

Orosz filmek bemutatása

Jugoszláviában a távolmaradt nyugati filmalkotások helyett a reprízeken kívül

német és magyar játékfilmek kerülnek bemutatásra. Ezenfelül a legutóbbi hetekben szovjet-orosz játékfilmeket is műsorra tűztek a mozik. A *Merkur* kölcsönző 9 orosz filmet forgalmaz, valamint szovjet-orosz filmet jelent be az *Avala* film is.

NÉMETORSZÁG

Spanyol és olasz filmvendégek Berlinben

Német meghívásra spanyol újságírók érkeztek Berlinbe, akik elsősorban az *Ufa* babelsbergi műtermét tekintették meg. A körséta alkalmával a legújabb készülő filmek felvételeit is megtekintették. A spanyol újságírók látogatását az *Ufa* legújabb híradója megörökítette. Ugyancsak Berlinbe érkezett az olasz filmgyártást finanszírozó *Banca del Lavoro* képviselőjében dr. Battelli, aki a német filmgyártás gazdasági berendezését tanulmányozza. Az olasz gyártók közül *Bessoli* kisérte el, aki az *Alcazar* című film gyártója.

Hanyatló filmbehozatal

1940 júliusában 7 filmet engedélyezett a német filmcenzúra s ezzel az 1940-ben cenzurázott filmek száma 56-ra emelkedett. Az 56 film közül 48 német műteremből került bemutatásra, 1939 első hét hónapjában 47 német film mellett 3 olaszt, 16 amerikai, 3 franciát, 2 japánt és egy magyart mutattak be, összesen tehát 73-at. Hét hónap alatt ezek szerint 16 filmmel kevesebb jelent meg Németországban, mint az előző évben. Ebből a kiesésből egyedül az Egyesült Államokra 13 film jut.

A német nyelv terjeszkedése

Németországban, mint általában minden téren, a filmszakmában is gondos figyelemmel kísérik az eseményeket, hogy azoknak megfelelően építsék fel terveiket. A német fegyverek győzelme nyomán már felfigyelt a német filmgyártás arra a körülményre, hogy Európa több országában az iskolákban az eddigi francia és angol nyelvtanítás helyett a német nyelvtanításra tértek át s ezenfelül is a jelentések szerint mind több helyütt foglalkoznak a német nyelvtan tanulásával. A német filmszakajó hosszú cikkekben hívja fel tehát a gyártók figyelmét arra a körülményre, amely a német nyelvtanítást bővíti és így a német film értékesítésének lehetőségeit növeli, de ugyanakkor rámutat arra, hogy a német filmnek fokozottan kötelessége ezeken a területeken a német nyelvet ismét terjeszteni és ezáltal a német kultúrának minszélyesebb területen utat törni és hogy a fegyveres győzelmek mögött ne maradjon el a kulturális terjedés sem.

A Metro-filmek betiltása

A német propagandaminisztérium azonnali hatállyal betiltotta a *Metro-Goldwyn-Mayer* filmek bemutatását a Német Birodalom területén. A *Metro* németországi képviselőjét arra kötelezték, hogy tekintet nélkül szerződési és szállítási kötelezettségeire, filmjeit azonnal vonja ki a forgalomból. A betiltó rendelkezés okául a *Metro*-filmek Amerikában kifejtett németellenes lázítását jelölték meg.

Tízéves az Ufa hangos híradó

1930 szeptemberében jelent meg az első hangos *Ufa* híradó. Az első hangos híradó felvételén Emil *Jannings* mondott bevezetőt a nagyközönséghez. Az elsőől a mai napig óriási fejlődést tett meg a ma már világszerte ismert *Ufa* híradó,

amelynek jubileumán az *Ufa* jogos önérettel számolhat be a legnagyobb sikerekről.

Óvatos filmértékesítés

A háború kitörése után a *Birodalmi Filmkamara* mozi- és kölcsönző osztálya felhívást intézett tagjaihoz, hogy a német filmek értékesítésével óvatosan bánjanak, hogy a háborús hónapok alatt ne merüljön ki a tartalékanyag. A *Filmkamara* elnökének legutóbbi felhívása igazolja az akkori felszólítás helyességét és megállapítja, hogy a német kölcsönzők és mozik helyes forgalmazási politikájának következtében, valamint a német gyártás fokozott termelése folytán az 1940/41-es évad kezdetére, amelyet Németországban szeptember elsejével jelölnek meg, elegendő német film áll rendelkezésre. Megállapítja a jelentés azt is, hogy a gazdálkodás sikeres eredményét nagyban elősegítik a háborús híradók, amelyek igen sok filmet pótolnak a mozi műsorán. Hangsúlyozza azonban a *Kamara* elnöke, hogy továbbra is a legóvatosabb és üzletileg legjobban kiépített kihasználás szükséges a német filmeknél, hogy a jövőben se következzen be német filmhiány. A közel 7.000 német birodalmi mozi filmellátása és a filmek rendszeres elosztása megköveteli, hogy az 1940, szeptember elsején fennálló filmkínálatról a kölcsönző cégeket állandóan tájékoztassák. Különösen nyomatékkal felhívja a figyelmet arra, hogy a premiereket ügyesen beosztott játékterv szerint tartsák meg, hogy az egész évadra jusson német film.

OLASZORSZÁG

Velencei filmbemutató

A szeptember 1-8 között megtartandó bemutatókon a két rendező nemzet: Olasz- kívül Magyarország, Svédország, Svájc, Spanyolország és a Cseh-Morva Protektorátus vesz részt. A *Cinéma San Marco*-ban megtartandó délutáni és esti vetítéseken Magyarország két játék- és három rövidfilmmel, Németország hat játékfilmmel és tíz rövidfilmmel indul, ezenfelül a német háborús filmeket külön előadások keretében mutatják be.

SPANYOLORSZÁG

Spanyol híradómozsi

Aktualidades címen. A belvárosban lévő mozi egész nap másfélórás előadásokat tart, amelyekben híradókat és rövidfilmeket vetítenek. Kivéve a *Luce* híradót, a műsor többi részét majdnem kivétel nélkül német filmekből állítják össze.

SVÉDORSZÁG

Az átalakult filmpiac

Stocholmban július végén kezdődött az új évad, amely már a megváltozott viszonyok nyomait viseli magán. Az elmúlt évben 32 svéd film mellett 268 külföldi film került vetítésre. A legnagyobb svéd 300 film közül csak 10 német játékfilmet vetítettek. Ezzel szemben az új évad megnyitáskor már az első héten 4 német film került vetítésre. A legnagyobb svéd filmvállalat, a *Swensk Filmindustri* elnöke *Anderssen*, a sajtó részére adott nyilatkozatában kifejezésre juttatta, hogy a külföldi filmek kiesését az évente a multban 30-35 filmet gyártó svéd filmpiac nem pótolhatja és ezért más forrásból kell filmeket beszerezniük.

Megkezdődött
az új idény,
jegyezze elő idejekorán
filmjei dukkózását

ARANY
FILMDUCCO

Laboratórium : Dankó-u. 22. Tel.: 149-489
Városi iroda : Erzsébet-krt. 13. Tel.: 421-183

LAPSZEMLE

EMERICANA:

1940. VIII. Szakály János: *A II. Nemzetközi Filmhét gondolatai.*

ESTI UJSÁG:

1940. VIII. 23. *Harminchat film az UFA idején műsorán.*

1940. VIII. 24. *Lélekábrázolás (rajz).*

1940. VIII. 26. *Betiltották Németországban az amerikai Metro-filmeket.*

1940. VIII. 28. *Hegedűs Adám: Egy londoni moziban a hatórás légiadás alatt. (Londoni tudósítás).*

KÉPES SPORT:

1940. VIII. 27. *Jó sportfilmeket kérünk!*

KIS UJSÁG:

1940. VIII. 23. *Szeptember 2-án mutatják be a magyar filmeket Velencében.*

MAGYAR FÉNYKÉPESZ:

1940. VIII. 25. *Karbán József: A fényképezés fejlődéstörténete. (MAGYAR FILM 1940. II. 22-i számából).*

MAGYARORSZÁG:

1940. VIII. 26. *A „Semmelweis” nagy sikere a newyorki szakbemutaton. (Hollywoodban is bemutatják). — Svédország és Spanyolország két-két filmmel vesz részt a velencei Biemalen.*

1940. VIII. 27. *Ismét megnyílnak a francia mozik.*

MAGYARSÁG:

1940. VIII. 24. *Hogyan hívták azelőtt az amerikai filmsztárokat?*

1940. VIII. 25. *S. I.: Az idején nagy német filmjei, amelyek Budapesten sorra kerülnek.*

1940. VIII. 28. *Az olasz filmcenzúra és a „Halálos tavasz”.*

NEMZETI SPORT:

1940. VIII. 25. *36 Ufa-film közül Hansi Knotek és Paul Richter drámája kerül először a magyar közönség elé.*

PEST:

1940. VIII. 26. *A Palatinus Film menetrendje az 1940—41. évben.*

1940. VIII. 27. *Metro film-menetrend az 1940—41. évre.*

SIGNAL:

1940. VIII. 25. *Aus einem Deutschen Farbfilm (13 színes képpel.)*

ÚJ MAGYARSÁG:

1940. VIII. 25. *Barabás Endre: Tóparti látomás.*

1940. VIII. 28. *A velencei nemzetközi filmverseny.*

UJSÁG:

1940. VIII. 27. *Valér Sándor: A szerző haragszik, a művész ládát feszít fel, s a termést lábán veszik meg. (Készül a Rózsafabot, az új Babay-film).*

ILLUSZTRÁCIÓK

MUTÁCIÓK

KLISÉRAJZOK

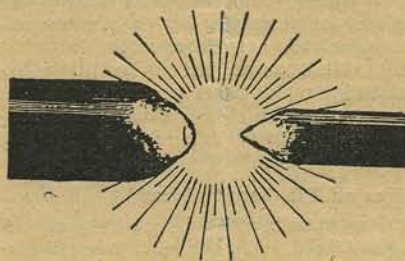

PETS MAN

Műterem:
Budapest, VI., Teréz-körút 3.
Telefon: 112—890

Lakás:
Csillaghegy, Királyok-útja 168
Telefon: 163—429

Moziszenét

rendelje

Budapest, VII., Erzsébet-körút 8.

Molnár Ferenc
velitőszén-kereskedőnél

Telefon: 140-736, 222-105

HIVATALOS RÉSZ

FILMCENZÚRA

BUDAPEST, IV., ESKÜ-TÉR 6

TELEFON: IRODA ÉS PÉNZTÁR 183-072, ELNÖK ÉS ÜGYV. ALELNÖK 183-073

Országos Mozgófényképvizsgáló Bizottság

320—1940. eln. szám.

Az Országos Mozgófényképvizsgáló Bizottság 1940. évi augusztus hó 18-tól 24-ig tartott ülésén

a) nyilvános előadásra alkalmasnak találta:

1. „Z” a fekete lovas II. előzetes („Z” a korbácos ember) (Zorro rides again- Trailer) (Matador) hangos reklám 1 felvonásban a Republic Pict. filmgyárban 1939. évben készült, 65 m hosszú;

2. Egy lány, aki mindent tud (Mädchen im Vorzimmer) (Ufa) hangos színmű 5 felvonásban, az Universum filmgyárban 1940. évben készült, 2595 m hosszú;

3. Salvator Rosa kalandjai (A fekete álarcos) (Salvator Rosa) (Kárpát) hangos, regényes korrajz 6 felvonásban, a Stella S. A. filmgyárban 1939—40. évben készült, 2669 m hosszú;

4. LUCE világhíradó 31. (Dr. Pflumm) hangos riport 1 felvonásban, a LUCE filmgyárban 1940. évben készült, 281 m h.;

5. Mária két éjszakája — előzetes (Palatinus) hangos reklám 1 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1940. évben készült, 157 m hosszú;

6. Ufa világhíradó 48. sz. (Auslandstunwoche Nr. 41.) (Ufa) hangos riport 1 felvonásban, az Universum filmgyárban 1940. évben készült, 376 m hosszú;

7. Magyar világhíradó 861. sz. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 225 m hosszú;

8. Rajzos híradó 36. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 109 m hosszú;

9. Híradó Filmszínház külön kiadása, 26. sz. (Légoltalom) (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 85 m hosszú;

10. Saroküzlet (Illatszertár) The shop around the corner (M. G. M.) hangos vígjáték 5 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1940. évben készült, 2744 m hosszú;

11. Saroküzlet — előzetes (Illatszertár) (The shop around the corner, — trailer) (M. G. M.) hangos reklám 1 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1940. évben készült, 157 m hosszú;

12. Férfi a gáton — előzetes (Waldrausch — Vorspann) (Ufa) hangos reklám 1 felvonásban, az Universum filmgyárban 1939. évben készült, 62 m hosszú;

13. A postamester — előzetes (Der Postmeister — Vorspann) (Ufa) hangos reklám 1 felvonásban, a Wien filmgyárban 1940. évben készült, 90 m hosszú;

14. Egyszer vagyunk fiatalok — előzetes (Bal paré) (Ufa) hangos reklám 1 felvonásban, az Universum filmgyárban 1940. évben készült, 62 m hosszú;

15. Reklámsorozat 1. sz. (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 160 m h.;

16. Reklámsorozat 2. sz. (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 139 m h.;

17. Reklámsorozat 3. sz. (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 116 m h.;

18. Reklámsorozat 4. sz. (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 194 m h.;

19. Reklámsorozat 5. sz. (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 125 m h.;

20. Igen, vagy nem — előzetes (Hunnia) hangos reklám 1 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1940. évben készült, 118 m hosszú mozgófényképeket.

b) A Bizottság kísérő műsorul a kötelező arányszámba beszámíthatónak minősítette:

A történelmi Erdély (M. F. I.) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 352 m h. filmet, mint Magyarországon készült, magyar nyelvű mozgófényképet.

c) Az engedélyokirat kiadását megtagadta:

Szlovákia szépségei (Palatinus) hangos reklám 1 felvonásban, a Slovensky Zoukovi Tyzlenik Nastup filmgyárban, 1939. évben készült, 352 m hosszú mozgófényképtől.

d) Külföldre kivinni engedélyezte:

1. Német ház (M. F. I.) néma riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 89 m hosszú;

2. Utánpótlás (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 25 m hosszú;

3. Női munkatábor (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 32 m hosszú;

4. Megszűnik a lúgköveszedelem (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 50 m hosszú;

5. Vízilabdatorna (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 32 m hosszú;

6. Szent Jobb körmenet (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 40 m h.;

7. Ünnepi versenyjáték (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 28 m hosszú;

8. Vízfüggöny (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 15 m hosszú;

9. Légoltalom (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 30 m hosszú mozgófényképeket.

e) Külföldre való kivitelét megtiltotta:

A Tik-tak (Harmonia) hangos vígjáték 2 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1932. évben készült, 965 m hosszú mozgófényképek.

Budapest, 1940. évi augusztus hó 24-én

Dr. Sass Elemér s. k.,
h. elnök
miniszteri osztályfőnök.

MŰTEREM

Filmgyár: Hunnia
A film címe: Hazajáró lélek
Gyártó cég: Pegazus
Gyártási vezető: Hamza D. Ákos
Művészeti vezető: Zilahy Lajos
Írta: Zilahy Lajos
Filmre írta: Zilahy Lajos
Rendező: Zilahy Lajos, Jenei Imre, Weidinger György dr.

Szereplők: Karády Katalin, Páger Antal, v. Hajmácssy, Vaszary Piri, Csörtös Gyula, Pethes Sándor

Fényképezi: Eiben István
Hangmérnök: Lohr Ferenc
Díszlet: Pán József
Zene: Polgár Tibor
Hangrendszer: Tobis-Klang
Kölcsönző: Pegazus

A filmre vonatkozó többi adatot sem a gyártól, sem a gyártó cégtől, többször reklamációnk ellenére sem tudtuk megszerezni. (A szerkesztő.)

HIRADÓK

862. sz.

1. Teleki Mihály gróf Németországban. (Ufa)
2. A Tiberis új csatornájának felavatása. (Luce)
3. Nemzetközi kerékpárverseny Allgäuban. (Ufa)
4. Német nehéztüzérség a tengerparton. (Ufa)
5. Az OTI tanoncüldők sajtóbemutatója. (M.F.I.—Horváth, Nagy L.)
6. Semmelweis halálának 75. évfordulója. (M.F.I.—Nagy L.)
7. Képek Torockóról és Kolozsvárról.
8. A magyar tábori tüzérség gyakorlatai. (M. F. I.—Horváth)

49. sz.

1. A német keleti vásár.
2. Ceruzagyártás.
3. Kerékpárverseny Németországban.
4. Úszóbajnokság Prágában.
5. Pisztrángfogás Japánban.
6. Japán orvosok Németországban.
7. Dán munkások egyre növekvő mértékben találnak hasznos foglalkozást Németországban.
8. Szabályozzák a Tiberist.
9. Teleki Mihály gróf Berlinben.
10. Az új pozsonyi német követ.
11. Az olaszok Angol-Szomáliföldön.
12. Az angol-francia visszavonulás.
13. Kiépitik az Anglia elleni német állásokat.

SZAKMAI CÍMTÁR

Adler Ferenc moziberendezés és moziképviselet, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 149-431.

Agfaphotó, V., Vilmos császár-út 18. I. Tel.: 125-240.

Alfa film, VII., Erzsébet-kr. 8. Telefon: 422-578.

Apollo filmreklámvállalat, VII., Erzsébet-körút 9-11., II. em. Tel.: 131-415.

Arany filmducco, VIII., Dankó-utca 22. Tel.: 149-489. Városi iroda: VII., Erzsébet-körút 13. Tel.: 421-183.

Atelier film, VII., Erzsébet-kr. 8. Tel.: 422-584. Raktár a házban.

Aurora film, VIII., Baross-utca 11., I. Tel.: 139-233.

Balogh-Orbán, VIII., Tisza Kálmán-tér 15. Tel.: 132-940.

Bauer vetítógépek és adapterek (Bosch Róbert kft.), V., Váci-út 22-24. Tel.: 292-338.

Bel- és külföldi filmellenőrző kft., VII., Erzsébet-körút 8. III. Tel.: 222-099.

Bosch Róbert kft. (Bauer vetítógépek és adapterek), V., Váci-út 22-24. Telefon: 292-338.

Brückner János mérnök, az MMOE szakértője, XI., Ulásló-utca 62. Telefon: 457-650. vagy Mechanikai és Elektromosipari szakiskola, tel.: 130-293.

Byssz reklám, VIII., Népszínház-u. 14. Telefon: 138-091.

Cinema, VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 422-582. Raktár a házban.

Continental film, VII., Erzsébet-körút 13. Tel.: 421-183. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.

Csepreghy film, VII., Erzsébet-kr. 9-11. Tel.: 221-022.

Deák film, VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 222-105. Raktár a házban.

Délibáb film, VII., Erzsébet-kr. 9-11. Tel.: 146-396.

Diapozitívkészítő üzem, Fekete György, VIII., József-körút 9. (az udvarban.)

Diatyp laboratórium, VII., Rottenbiller-u. 19. Tel.: 145-304.

Eco film, VII., Rákóczi-út 12. Telefon: 342-976. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Telefon: 342-984.

Electra film, XIV., Thököly-út 21. Tel.: 337-578.

Electric kinotechnikai vállalat, vetítógépek, hangleadó, készülékek, vetítőszekén, stb. legnagyobb raktára, VIII., Röck Szilárd-u. 18. Tel.: 344-782.

Engel Fülöp, VI., Andrassy-út 120. Tel.: 315-152.

Erdélyi filmgyártó kft., VII., Erzsébet-kr. 8. sz. Tel.: 420-199.

Farkas J. M., VIII., József-körút 19. Tel.: 132-805.

Fehér Andre, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 137-438.

Ferrania, V., Tükör-utca 5. Tel.: 129-139. Filmatyp laboratórium, XIV., Szentés-u. 60. Tel.: 296-371.

Filmcentra, IV., Eskü-tér 6. Telefon: 183-072, alemn.: 183-073.

Filmexpress kft., VII., Erzsébet-körút 9. Tel.: 133-671, 133-672.

Filmértékesítő VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 221-609.

Filmfotó üzem és laboratórium, Altmayer J., VIII., Röck Szilárd-u. 11. Telefon: 130-805.

Filmkamara, VI., Bajza-u. 18. Telefon: 220-855, 422-961.

Filmservice, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 144-888, 136-888.

Fortuna film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 421-982. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.

Fox film, VIII., Rákóczi-út 9. Telefon: 139-437, 131-658. Raktár: VIII., Rákóczi-tér 11. Telefon: 139-437, 131-658.

Gevaert, V., Deák Ferenc-tér 3. Telefon: 180-318.

Grawatsch Ottó, VIII., József-körút 71. Tel.: 145-193.

Gyimesy Kásás Ernő, a MAGYAR FILM kiadóhivatali főnöke, XIV., Semsey Andor-u. 7. Tel.: 499-752.

Hajdu film, XIV., Gyarmat-utca 39. Tel.: 279-999.

Hamza film kft., VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 220-038.

Harmonia film, VII., Akácfa-u. 7. Tel.: 135-287. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 342-984.

Hausz Mária filmkölcsonzó és filmgyártó kft., VII., Erzsébet-körút 9-11. IV. Tel.: 142-424.

Hebel Gyula szállító, VI., Váci-út 1. Tel.: 115-947.

Helikon filmvállalat, VIII., Röck Szilárd-utca 24. Tel.: 133-705. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. V. Tel.: 349-414.

Hirsch és Tsuk, VII., Dohány-u. 42. (Kamara mozi.) Tel.: 143-835, 144-027.

Hungaria film kft., VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-010.

Hunnia filmhelyező irodája, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 145-435, 145-434, 145-433.

Hunnia filmgyár Rt. (Filmipari Alap), XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297-999, 297-622, 297-085, Bingert János dr. ig. lakása: 296-060.

Ibusz filmszállítás és kölcsönzés, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 146-396.

Imago filmelőállító és forgalombahozó kft., Akácfa-u. 7. Tel.: 135-287.

Inkey Tibor filmállományképzés, filmfotó üzem, Budapest, V., Múzeum-körút 3. Telefon: 380-466.

Kamara, VI., Bajza-u. 18. Tel.: 220-855, 422-961.

Karossa Foto, Filmfotó technikai laboratórium, VII., Rákóczi-út 8/a. Telefon: 140-421.

Kárpát film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-577, 220-299. Raktár a házban.

Kino film, VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 136-942. Raktár a házban.

Kino foto, XIV., Thököly-út 150. Tel.: 496-602.

Kodak, V., Báthory-u. 6. Tel.: 114-158, 114-184.

Kovács és Faludi laboratórium, XIV., Gyarmat-u. 35. Tel.: 297-855. Synchron műterem: XIV., Gyarmat-u. 49/b. Tel.: 297-487.

Kovács Béla filmreklám, hanglemez, diapozitív, VIII., József-körút 19. Telefon: 143-142.

Kormos Miklós filmvállalata, VII., Erzsébet-körút 9-11., III. 6. Tel.: 422-574.

Kovács Emil és Társa, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 421-348. Raktár a házban.

Központi filmkezelő, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 144-863, 139-990.

Krupka filmgyár és laboratórium, XIV., Bácskai-u. 29/b. Tel.: 496-741.

Lajta Andor, XIV., Thököly-út 75. Tel.: 297-076.

Léna film, Lévai-Nagy filmgyártó és kölcsönző kft. VII., Erzsébet-kr. 13. Telefon: 223-066.

MAGYAR FILM, VI., Bajza-utca 18. Tel.: 220-855, 422-961. Szerkesztő: Váci Dezső, VIII., Üllői-út 42. Tel.: 136-386.

Magyar Film Iroda Rt., IX., Könyves Kálmán-körút 15. Tel.: 146-346, este 7 órától reggel 9 óráig, valamint vasár- és ünnepnap: 146-343. Játékfilmgyártás: 146-342. Színészöltözők: 140-727. Felirat-készítő üzem: 139-211. Híradókiadás: VIII., Szentkirályi-u. 25. Tel.: 145-510. Fényképezés: VIII., Sándor-u. 5-7. Tel.: 145-510. Filmkölcsonzó-osztály: VII., Erzsébet-körút 45. Tel.: 222-098.

Magyar Film Otthon, VI., Eötvös-u. 25/b. Tel.: 122-463.

Magyar Irók Filmje Rt., Gyártási iroda: XVI., Gyarmat-utca 39. Tel.: 297-999. MIF kölcsönző Rt., VII., Erzsébet-körút 13. Tel.: 420-796, 420-798.

MMOE, VIII., Csokonay-utca 10. Telefon: 136-005.

Matador film, VIII., Sándor-tér 2. Tel.: 132-774. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.

Márkus Jenő, XIV., Hungaria-körút 135. Tel.: 296-749.

Mester film, XIV., Thököly-út 116. Tel.: 296-269.

Metro-Goldwyn-Mayer, VIII., Sándor-tér 3. Tel.: 144-424, 144-425. Raktár a házban.

Mozgóképezési rt. kölcsönosztálya, VII., Akácfa-u. 4. Tel.: 144-487, 144-488. Raktár: VIII., Kun-u. 12. Tel.: 144-486.

Magyar Mozgófénykép-gépkezelők Országos Egyesülete, VIII., Népszínház-utca 19. I. (D. u. 2-4.) Tel.: 337-598.

Modern film kft., VII. Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-000.

Molnár Ferenc vetítőszen-kereskedő, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 140-736, 222-105.

Művelődés filmgyártó és terjesztő kft., VII., Erzsébet-körút 8. II. Tel.: 422-925.

Művészfilm, VII., Rákóczi-út 40. Tel.: 340-397. Raktár a házban.

New York kávéház, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 131-980, 131-981.

Objectiv film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-580.

Oktatófilm kirendeltség, VIII., Csepreghy-utca 4. Tel.: 330-926.

Oláh György gépészmérnök, a Zeiss Ikon A. G. mozigépeinek képviselője, VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 349-933.

OMME, VIII., Csokonay-u. 10. Telefon: 143-013.

Orbán-Balogh, VII., Tisza Kálmán-tér 15. Tel.: 132-940.

Pacséry László, XII., Királyhágó-utca 14. Tel.: 155-992.

Palatinus film, VII., Erzsébet-kr. 9-11. Tel.: 145-411, 145-412.

Palló film kft., VII., Erzsébet-körút 13. Tel.: 421-183. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8. Gyártási iroda tel.: 422-791.

Pannonia filmlaboratórium, XIV., Thököly-út 61. Tel.: 497-775.

Papp Béláné és Társa betéti társaság, VII., Erzsébet-kr. 9-11. Tel.: 138-031.

Paramount film, VIII., Rákóczi-út 59. Tel.: 134-437, 140-522. Raktár a házban.

Pásztor film, VIII., Rákóczi-út 9. Tel.: 337-596.

Pátria film, VIII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 221-807. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.

Pegazus film, VII., Erzsébet-körút 7. sz. Tel.: 136-463.

Petsman Ferenc, VIII., Mária-u. 19. Tel.: 136-449.

Petsman László, VI., Teréz-körút 3. Tel.: 112-890. Csillaghegy: 163-429.

Pflumm Tibor dr. filmkölcsonzóvállalata, VII., Erzsébet-kr. 9-11. Tel.: 137-711.

Photophon film, VII., Erzsébet-kr. 8. Tel.: 420-579.

Phöbus filmkölcsonzó, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-617. Raktár a házban.

Pictura film, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297-999.

P. Kiss Pál grafikai műterem, VIII., Rákóczi-út 23. Tel.: 146-045.

Projectograph, VIII., Rákóczi-tér 11. Tel.: 132-201.

Radó-Orbán mutáció, VIII., Népszínház-utca 14. Tel.: 138-091.

Reflektorfilm, VIII., Sándor-tér 4. Tel.: 142-529. Raktár: VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 140-722.

Rex film, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 141-200.

Schilling Gyula, VII., Rózsa-u. 33. Tel.: 141-009.

Seidl és Veress Laboratórium, lásd: Pannonia filmlaboratórium.

Simonyi Vilmos mérnök, az OMME szakértője, XI., Fehérvári-út 147. Telefon: 257-110.

Sinus hangos filmservice, V., Pannónia-u. 44. Tel.: 493-957, állandó ügyelet.

Sláger film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-618. Raktár a házban.

Stúdió mozgóképgyártó és terjesztő kft., VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 420-579.

Széky Sándor mérnök, V., Pozsonyi-út 40. Tel.: 292-506.

Szenáry-Macskássy színes trükkfilmek, IV., Múzeum-körút 1/b. Tel.: 380-027.

Takács film, XIV., Thököly-út 116. Tel.: 296-125.

Tobis film, VII., Erzsébet-körút 16. Tel.: 222-603.

Telefontyár R. T., XIV., Hungaria-körút 126-128. Tel.: 297-930.

Turul Szépművés Filmgyártó és Filmterjesztő Szövetkezet, VIII., József-körút 35. Tel.: 330-766.

Turul Szövettség Szépművés B. E. vetítő mozgalmi törzs, VIII., Röck Szilárd-utca 20.

Ufa film, IV., Kossuth Lajos-u. 13. Tel.: 183-858. Raktár a házban. Telefon: 389-036.

Universal film, VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 138-447, 138-448. Raktár a házban.

Valter reklámanyagkölcsonzó, vetítővásznon-karbantartás, VII., Erzsébet-kr. 8. Tel.: 222-108.

Váci Dezső, a MAGYAR FILM szerkesztője, VIII., Üllői-út 42. T. 136-386.

Wamoscher Béla dr. filmvállalata, VII., Erzsébet-kr. 8. Tel.: 137-433.

Warner Bros. First National, VIII., József-kr. 30-32. Tel.: 132-590, 142-464. Raktár: VIII., Népszínház-u. 13. Tel.: 144-317.

Zeneszerző Szövetkezete, IV., Gerlőczy-utca 3. Tel.: 189-306.